

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Studijní obor: **Učitelství anglického jazyka a literatury pro střední školy**

Název práce: **Počátky výuky anglického jazyka na českých školách: dobové učebnice a výukové metody před rokem 1945**

Autor práce: **Mgr. Bc. Jiří Trubka**

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Alena Prošková, Ph.D.**

Oponentka diplomové práce: **doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.**

Stručná charakteristika práce

Diplomová práce Mgr. Jiřího Trubky je přepracovanou verzí práce se shodným názvem, kterou diplomant předložil k neúspěšné obhajobě dne 10. 6. 2021. Práce mapuje počátky výuky anglického jazyka od jeho vstupu mezi řádné výukové předměty na středních školách – reálkách, reálných gymnáziích a na středních odborných školách v druhé polovině 19. století až do období konce druhé světové války. Diplomant si klade za cíl ve své práci představit proměny školského systému, nejdůležitější reformy a jejich vliv na postupné rozšíření výuky živých cizích jazyků, dále usiluje o vykreslení výukových metod, které byly ve sledovaném období pro výuku jazyků nejčastěji využívány a v závěrečné sekci teoretické části práce představuje základy výzkumu a teorie školní učebnice. Na teoretickou část práce navazuje část analytická, jejíž hlavním úkolem je představit výuku anglického jazyka prostřednictvím analýzy dobových učebnic. Text práce, která je napsána v českém jazyce, zaujímá 62 stran, na které navazuje seznam použité literatury a rozsáhlý oddíl příloh, kde jsou k dispozici stručné charakteristiky analyzovaných učebnic (str. 69 – 91) a dále fotografie textů a cvičení z vybraných učebnic, dobových vysvědčení a přehledu středních škol (str. 92 – 102).

Celkové zhodnocení

V celkovém hodnocení práce se zaměřím na změny, které diplomant v upravené verzi zapracoval na základě předchozího posudku vedoucí a oponentky.

V teoretické části práce kladně hodnotím celkové zlepšení v logické i obsahové návaznosti jednotlivých podkapitol. Text práce je oproti původní verzi koherentnější, srozumitelnější a byly odstraněny i formální nedostatky a nepřesnosti v práci s použitou literaturou, gramatické chyby a překlepy se vyskytují už jen výjimečně. Text byl celkově vyčištěn od nadbytečných informací, které přímo nesouvisely s tématem práce, a naopak došlo k doplnění potřebných souvislostí, dílčích závěrů a interpretací získaných dat (zejména v kapitole 2. Školství v letech 1918 – 1939 a v kapitole 4. Výukové metody).

V analytické části práce diplomant doplnil výzkumné otázky:

- 1) *Dokazuje korpus dohledaných dobových učebnic anglického jazyka změny školské soustavy a proměny výuky angličtiny v třech zkoumaných obdobích?*
- 2) *Lze v dobových učebnicích anglického jazyka vysledovat proměny výukových metod pro jazyky, tak jak byly popsány v teoretické části práce?*

Na výzkumné otázky navazuje charakteristika korpusu dohledaných dobových učebnic pro každé ze tří správně vymezených sledovaných období (do roku 1918, 1918 - 1939, 1939 - 1945) a dále velice schematické poznámky k výukovým metodám v učebnicích opětovně rozdělené podle výše zmíněných období. Jako nevhodné se jeví zařazení charakteristik jednotlivých analyzovaných učebnic do přílohy, aniž by na ně bylo v hlavním textu práce jakkoliv systematicky odkazováno. Tyto charakteristiky by měly být součástí vlastního textu analytické části a shrnující poznámky k výukovým metodám by pak posloužily jako dílčí závěry. Oproti původní verzi textu byly z analytické části práce zcela odstraněny tabulky shrnující podrobně obsahy analyzovaných učebnic a fotografie vzorových stran dobových učebnic, které byly v nedostatečné kvalitě. Domníváme se, že diplomant mohl získaná data využít k detailnějšímu popisu dobových učebnic a stejně tak mohla být i rozsáhlá fotodokumentace dobových učebnic použita k doložení postupného vývoje zejména strukturních složek zaměřených na nácvik a fixaci probíraných jazykových jevů. Fotografie učebnic, které byly ponechány v příloze, opět nejsou navázány ani na charakteristiky analyzovaných učebnic ani na shrnující komentář v hlavním textu analytické části práce.

První výzkumnou otázku se díky dostatečně rozsáhlému korpusu dohledaných dobových učebnic daří zodpovědět úspěšně. V případě druhé otázky dochází diplomant pouze k povrchním závěrům a dle mého názoru ne zcela dostatečně využívá potenciál všech dat, která během analýzy učebnic mohl získat. Závěrečná interpretace vývoje výukových metod tak zůstává pouze ve velice obecné rovině, přičemž např. zcela vypadlo zhodnocení toho, zda a jak se v učebnicích projevila metoda přímá.

Jazyková úroveň analytické části práce je nižší než v případě části teoretické. Vyskytují se zde překlepy a chybné pádové vazby a na str. 60 byl v hlavním textu práce omylem ponechán komentář vedoucí DP.

I přes tyto dílčí výhrady kladně hodnotím snahu o zapracování všech klíčových bodů z posudků předchozí verze práce.

Práci **doporučuji** k závěrečné obhajobě a hodnotím ji známkou **dobře**.

Navrhovaná klasifikace:

~~v ý b o r n ě~~

~~v e l m i d o b ř e~~

d o b ř e

__23. srpna 2021__
Datum

_____
Podpis